

စက်ဝိုင်းအစဉ်အပျဉ်နုနု တၢ်ဒိသဒါအီၤန့ၢ် 100% လီၤ

တချုးန့ၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်, အိၣ်ကိၣ်, ဒီး မံတစိၣ်ဖိဒီးဘၣ်န့ၢ် သ့ကဆီအစုတက့ၢ်.

ဘီၣ်ဂ့ၤထီၣ် ကသံၣ်ဖူဟံၣ်လၢ အဟိၣ်ကွံာ် မ့တမ့ၢ် လီၤတကွံာ်ကွံာ်အသးတက့ၢ်.

ဖိသၣ်တၢ်လိၣ်ကွဲ, တၢ်န့ၢ်ထံပလီ, ဒီးဖိသၣ်န့ၢ်အယီၢ်တဖၣ်န့ၢ် သ့ကဆီအီၤ ခဲ အံၤခဲအံၤတက့ၢ်.

ဖိသၣ်လိၣ်ကွဲအလီၢ်ကဝီၤန့ၢ် ထွါကဆီဒီး ထွါဘၣ်စီၣ်အီၤတက့ၢ်.

ဒုးအိၣ်ဖိသၣ် တၢ်အိၣ်တဖၣ်လၢ အဲရိကံၢ်စီ, ခဲလစံၣ်ယဲၣ်ကံၢ်စီ, ဒီး ဘၣ်တၣ် မံၣ် စံၣ် ပၣ်ဝဲအါတက့ၢ်.

ဟးဆူး တၢ်ဆၢကိၣ်လီၢ်, ဖိသၣ်တၢ်လိၣ်ကွဲ, တၢ်ဖူမံၣ်, ဒီး ဟံၣ်ဃီ ကသံၣ်ဖီၣ် တဖၣ်လၢ အဟဲလၢကီၢ်ချါတက့ၢ်.

စူးကါ ထံခုၣ်လၢ အဟဲလီၤလၢထံပီၤနီးအပူၤ လၢထံအီ, တၢ်ဖိအိၣ်တ့ၤအိၣ်, ဒီး တၢ်ကတံာ်ကတီၤ တၢ်န့ၢ်ထံပလီတဖၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

ဒိသဒါနုဖိဆံးတဖၣ်လၢ စၢၢ် ထးအစဉ်အပျဉ်တက့ၢ်

Health and
Human Services
Public Health

လဲၤဆူ ဖိသၣ်ကတီၢ် တၢ်ဒိသဒါ စၢၢ်ထးစုၣ်ပျဉ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ကဘျဲးပၤ
(Childhood Lead Poisoning Prevention Program) ဖဲ hhs.iowa.gov
မ့တမ့ၢ် ကိး 1-800-972-2026 လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂၤတဖၣ်လၢ အဘၣ်ဃး
ဒီး တၢ်ဒိသဒါ ဖိသၣ်ကတီၢ် စၢၢ်ထးစုၣ်ပျဉ်အဂ့ၢ်တက့ၢ်.

Health and
Human Services
Public Health

တၢ်မနုၤ ဒုးကဲထီၣ် စၢၣ်ထးစ့ၣ်ပျၢ်လဲၣ်.

ဖိသၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ဒွဲးဘၣ်ဒွဲးဒီး စၢၣ်ထး ဖဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဆိးဝဲဒၣ် မ့တမ့ၢ် လဲၤဟးဝဲဒၣ်ဆူ ဟံၣ်တဖၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဘျီအီၤ တချုး 1978 နံၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ကိၣ်ထံးအဂၤတဖၣ်လၢ စၢၣ်ထးန့ၣ် ကမ့ၢ်ဝဲ-

- ▶ ဘၣ်ထွဲဒီးစိပူၤကွံာ်
- ▶ ယွၤခဲၣ်စိးလၢ အဘၣ်အဘၣ်သီ
- ▶ တၢ်ဘျီဘၣ်မၤသီထီၣ် ဟံၣ်
- ▶ နီၣ်တံၣ်ခံတဖၣ်
- ▶ တၢ်တခွဲညၢ်
- ▶ တၢ်ဆၢကိၣ်လီၤ လၢအဟဲ
- ▶ တၢ်ဘျီဂ့ၢ် တဘျီယီ
- ▶ တၢ်မၤန့ၢ်မူန့ၢ်ဆီတၢ်
- ▶ လၢကိၣ်ချၢ

တၢ်ဘျီ နီၣ်တံၣ်ခံတဖၣ်

သပၤဟီၣ်ခိၣ်

ပဲတြီလီၤလံၤဖီခိၣ်
ကသံၣ်ဖျၢၣ် စၢၣ်ထး

ဘၣ်ထွဲဒီးစိပူၤကွံာ်

စၢၣ်ထးစ့ၣ်ပျၢ် အတၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

ဖိသၣ်အါတက့ၢ်လၢ အတူၢ်ဘၣ် စၢၣ်ထးစ့ၣ်ပျၢ်န့ၣ် တဖျါလၢအဆိးက့ဘၣ်, သန့က့တၢ်ဆါအပနီၣ်တနီၤအပူၤ ကပၣ်ယုၣ်ဒီး-

- ▶ သူၣ်ပိၤသးဝးညီညီ
- ▶ တၢ်သးအ့န့
- ▶ အိၣ်ဒီးတၢ်ကီၤခဲလၢ ကဟံၣ်သးစၢၢ်ဆၢ
- ▶ ကီၤခဲလၢ တၢ်မၤလိမၤဒီးတဖၣ်အပူၤ
- ▶ ကဖုဆါဒီး ဘျီး
- ▶ နီၣ်ခိတယၢၢ် စ့ၤလီၤ
- ▶ ခိၣ်ဆါ
- ▶ ဒိၣ်ထီၣ်ယၢ
- ▶ တၢ်ဘျီးတၢ်တီၤသးန့ၢ်ဒီး ညီန့ၢ်
- ▶ တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လၢနီၣ်ခိၣ်ဒီးခိၣ်န့ၢ် စဲၤခံ

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ဖိသၣ်ခဲလၢန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်မၤကွၢ်အီၤ ဖဲအသးအိၣ် 12 ဒီး 24 လၢ ဒီး ကြးဘၣ်တၢ်သမံသမိးအီၤလၢ တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အလီၤ ဖဲတၢ်လဲၤဒုးန့ၣ် ဖိသၣ်တၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤ ကိးဘျီဒီးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤကွၢ် သွံၣ်ပူၤစၢၣ်ထးကံၢ်စီန့ၣ် မၤတၢ်ဒ်လဲၣ်.

တၢ်မၤကွၢ် သွံၣ်ပူၤစၢၣ်ထးကံၢ်စီ အိၣ်ဝဲခံကလုာ်န့ၣ်လီၤ- တၢ်ထုးထီၣ်သွံၣ်လၢစုဒုၣ်တီၤဒီးမၤကွၢ်တၢ်ဒီး တၢ်ထုးထီၣ်သွံၣ်လၢစုဒုၣ်တီၤဒီးမၤကွၢ်တၢ်. **တၢ်ထုးထီၣ်သွံၣ်လၢစုဒုၣ်တီၤဒီးမၤကွၢ်တၢ်** န့ၣ်စူးကါ သွံၣ်တစဲးဖိလၢ စုဒုၣ်အပူၤ လၢကမၤကွၢ် စၢၣ်ထးကံၢ်စီအဂီၢ်, ဒီးတၢ်အစၢန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့လၢ စ့ၤမံးနံးအတီၢ်ပူၤလီၤ. တၢ်ထုးထီၣ်သွံၣ်လၢစုဒုၣ်တီၤဒီးမၤကွၢ်တၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဟံၣ်ဖျါလၢ သွံၣ်ပူၤစၢၣ်ထးကံၢ်စီအိၣ်ဝဲန့ၣ် **တၢ်ထုးထီၣ်သွံၣ်လၢစုဒုၣ်တီၤဒီးမၤကွၢ်တၢ်**န့ၣ်, ကဟံၣ်ဂၢၢ်ဟံၣ်ကျၢၤဝဲဒၣ် စၢၣ်ထးကံၢ်စီ အပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

နုၤဖိအသွံၣ်ပူၤ စၢၣ်ထးကံၢ်စီ အပတီၢ်

_____ အိၣ်ဒီး သွံၣ်ပူၤစၢၣ်ထးကံၢ်စီအပတီၢ်လၢ

_____ မဲၣ်ခြံၣ်ကြံၣ် လၢ ဒီးစံၣ်လံၤထၢၣ်တပတီၢ် (μg/dL)

လၢသွံၣ်ပူၤစၢၣ်ထးကံၢ်စီ အပတီၢ်တမံၤလၢ ၅.၁ န့ၢ်ဒီး 3.5 μg/dL အဂီၢ်, တလိၣ်လၢတၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီမၤ တၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်. အိၣ်ဒီးတၢ်ပလီၤသွံၣ်ပူၤလီၤသးထီၣ်ဘျီ လၢဖိသၣ်ကဘၣ်ဒီးဘၣ်ဒွဲးဒီး ခိၣ်ယၢၢ်စၢၣ်ထး တၢ်ဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.

လၢသွံၣ်ပူၤစၢၣ်ထးကံၢ်စီ အပတီၢ်တမံၤလၢ 3.5-9 μg/dL ဘၣ်စၢၤအဂီၢ်, သံကွၢ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ဘၣ်ဃးဒီး စၢၣ်ထးကံၢ်စီလၢ တၢ်သ့ၣ်ညါဟံၣ်ပနီၣ်ဘၣ်အီၤအဂ့ၢ်ဒီး တၢ်အိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘၢဒီး တၢ်ကွၢ်ထွဲဟံၣ်ယီ အတၢ်ဂ့ၢ်အကါဒိၣ်အဂ့ၢ်တက့ၢ်.

လၢသွံၣ်ပူၤစၢၣ်ထးကံၢ်စီ အပတီၢ်တမံၤလၢ 10 μg/dL မ့တမ့ၢ် အါန့ၢ်အန့ၢ်အဂီၢ်, အလီၤအိၣ်လၢနုၤဖိကမၤတၢ်လူၤဟီၣ်ကွၢ်ထွဲဆူၣ်ချ့အဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွၢ်ဘၣ် တၢ်လၢလၢအံၤ လၢတၢ်မၤကွၢ်က့ၤကဒီးတၢ် အဆၢကတီၢ်လၢ အဘၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

နုၤဖိ အတၢ်အစၢတဖၣ်

တၢ်အစၢ	တၢ်ထုးထီၣ်သွံၣ်လၢစုဒုၣ်တီၤဒီးမၤကွၢ်တၢ် အန့ၢ်အသီ
10-14	လၢ 3 လါအတီၢ်ပူၤ
15-19	လၢ 1 လါအတီၢ်ပူၤ
20-44	လၢ 1 နွံအတီၢ်ပူၤ
45-69	လၢ 48 န့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူၤ
70 မ့တမ့ၢ် အါန့ၢ်အန့ၢ်	တဘျီယီ

နုၤဖိကြးမၤတၢ်မၤကွၢ် ဖဲန့ၣ်သီအံၤ- _____